

K
April 4
MC-1293

HUNGARY

CULTURE /0800/
Editing /0802/
Literature /0805/

NEW LEGISLATION /0102/

REGULATION ON LIBRARIES.

SOURCE: Official Gazetteer.

DATE OF OBSERVATION: March 1956.

SUMMARY: See the headline, please.

EVALUATION COMMENT: Press review.

X X X

A Magyar Közlöny 1956 március 9.-i száma közli a Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1956 évi 5.számú törvényerejű rendeletét a könyvtárügy szabályozásáról. A bevezető szöveg szerint, a rendeletnek az a célja, hogy a könyvet, a könyvtárakat, fokozott mértékben állítsa a magyar nép szocialista öntudatra nevelésének szolgálatába.

A rendelet hiteles szövege a következő:

"1.§. A jelen törvényerejű rendelet hatálya kiterjed:

a./ a könyvtárakra, b./ a jogi személyek tulajdonában lévő, közkönyvtáraknak nem minősülő könyvtárakra.

Nem terjed ki a jelen rendelet hatálya a fegyveres testületek könyvtáira.

A jelen törvényerejű rendelet alkalmazásában közkönyvtárnak minősülnek:

a./ az állami szervek és vállalatok, b./ a szakszervezetek és egyéb tömegszervezetek, c./ a szövetkezetek könyvtárai.

2.§. A könyvtárak felett a felügyeletet a fenntartó szerv, a könyvtári szakfelügyeletet pedig - a fenntartó szerv főfelügyeleti hatóságával egyetértésben, - a népművelés miniszter gyakorolja.

3.§. Az azonos feladatkörű közkönyvtárak egységes szervezete a könyvtári hálózat, amelyben a könyvtári szakirányítást az erre kijelölt központi könyvtár végzi.

/more/

A könyvtári hálózat központi könyvtárának feladata a hálózathoz tartozó könyvtárak könyvvállományának központi nyilvántartása, az érdekelt miniszterekkel /országos hatáskörű szerv vezetőivel/ egyetértésben az állomány tervszerű gyarapításának egyenletes és széleskörű felhasználásának biztosítása, a szakmai tapasztalatok terjesztése, valamint a szakmai érdekek hathatós képviselője.

4.§. Gyűjtőkörét és feladatát tekintve, a közkönyvtár lehet:

a./ nemzeti könyvtár, b./ általános tudományos és tudományos szakkönyvtár, c./ közművelődési könyvtár, d./ iskolai könyvtár.

5.§. Nemzeti könyvtár a Népművelési Miniszter felügyelete alatt álló Országos Széchenyi Könyvtár.

Az Országos Széchenyi Könyvtár a nemzeti könyvtárakon kívül, továbbá az általános gyűjtőkörű, országos jellegű tudományos és a közművelődésügyi könyvtári feladatán kívül, ellátja a rábízott könyvtári hatósági feladatokat, és könyvtártudományi módszertani, valamint bibliográfiai segítséget nyújt valamennyi könyvtárnak.

Az általános tudományos és a tudományos szakkönyvtárak feladata, hogy a számukra kijelölt területeken a művelődési, a termelési és a kutatási szakterület dolgozóinak szakmai képzést és a munkáját, valamint a felsőoktatási intézmények dolgozóinak munkáját, hallgatóinak képzését, - a szükséges kiadványanyag gyűjtésével, feltárásával, megfelelő dokumentációs, bibliográfiai és tájékoztató tevékenységgel, - elősegítsék.

A közművelődési könyvtárak általános gyűjtőkörű, nyilvános könyvtárak, amelyeknek feladata, hogy a lakosság széles rétegeinek művelődési igényeit a lakóhelyen vagy a munkahelyen kielégítsék.

Iskolai könyvtárak feladata a tanulóifjúság és a nevelők iskolai könyvtári szükségleteinek kielégítése, a tanulmányi és oktatási színvonal emelése érdekében.

6.§. A jogi személyek tulajdonában lévő, közkönyvtáraknak nem minősülő könyvtárak /egyházak, szövetségek, egyesületek könyvtárai/ állapotát, működését a népművelési miniszter figyelemmel kíséri, azok biztonságát és hozzáférhetőségét a fenntartó szerv főfelügyeleti hatóságával egyetértésben, - biztosítja.

7.§. Minden könyvtár feladata, hogy rendszeresen gyarapítsa állományát a gyűjtőkörébe tartozó kiadványokkal és széleskörű könyvtárpropagandát fejtsen ki.

Az egyes könyvtári hálózatoknak a feladatuk ellátáshoz szükséges, illetőleg a képviselt tudományágak egészét feladatok gyűjtésére kell törekedniök.

A közkönyvtárak kötelesek állományukat megfelelően nyilvántartani, és az olvasók rendelkezésére bocsátani. Kötelesek továbbá gondoskodni állományuk megőrzéséről, védelméről és karbantartásáról.

8.§. A lakósság kulturálist ellátottságának fokozottabb biztosítására és a könyvállomány jobb kihasználása érdekében arra kell törekedni, hogy a kisebb állományú közművelődési könyvtárakat a fenntartó szervek az illető községben /városban/ működő állami területi könyvtárakhoz kapcsolják.

9.§. A könyvtárak és a könyvtári hálózatok együttműködésének és a szakmai szempontok egységes érvényesítésének érdekében a népművelődési miniszter mellett tanácsadó testületként az Országos Könyvtárügyi Tanács működik, amelynek elnökét, alelnökét, titkárát és tagjait, - az érdekelt miniszterekkel /országos hatáskörű szervek vezetőivel,/ egyetértésben, a népművelődési miniszter nevezi ki.

10.§. A dokumentációs tevékenységet a könyvtári hálózatok erre legalkalmasabb könyvtárai mellett kell megszervezni és a dokumentációval jelenleg is foglalkozó intézményeket a szakmailag legmegfelelőbb könyvtárakhoz kell csatolni.

Az első bekezdés rendelkezései nem vonatkoznak a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek hivatali használatára szolgáló dokumentációra.

11.§. A jelen törvényerejű rendelet kihirdetés napján lép hatályba; végrehajtásáról a minisztertanács gondoskodik. A rendeletet DOBI István, az elnöki tanács elnöke és KRISTÓF István, az elnöki tanács titkára, irták alá."

End.